

Maarif Vekilliğinden yazılan I4/II/934 tarih ve 9404I sayılı tezkerede; Eşsiz bir mimarlık sanat abidesi olan İstanbuldaki Ayasofya camininin tarihi vaziyeti itibarile müzeye çevrilmesi bütün Şark alemini sevindireceği ve insanlığa yeni bir ilim müessesesi kazandıracığı cihetle bunun müzeye çevrilmesi, çevresindeki evkafa ait dükkanların yıktırılması ve diğerlerinin de evkafça istimlak edilmesi suretile güzelleştirilmesi ve tamiri ve daimi muhafazası masraflarına karşılık ta evkafça bu sene ve gelecek seneler bütçelerinden muayyen bir para ayrılması hakkında bir karar ittihazi istenilmiş ve Evkaf Umum Müdürlüğünden yazılan 7/II/934 tarih ve I53I97/I07 sayılı mutaleanamede, bu caminin Bizanslılardan kalma bir eser olması hasebile hiç bir vakfı olmadığı ve her ne kadar cami olduktan sonra Sultanlar ve Halk tarafından bazı gelirler bağlanmışsa da bunlardan aşar olarak bağlanan sultan gelirlerinin kaldırılmış olduğu ve halk tarafından bağlanan gelirler ise kuşan okumak ve buna benzer belli ve nerede olursa olsun yapılabilir dini emekler için olup müzeye çevrilmesi ve korunması için verilecek bir geliri bulunmadığı ve şimdiye kadar tamiri, gelirine bakmadan diğer vakıflarla bir arada yapılagelmekte olan bu bina cami olmaktan çıkınca artık buna da imkan kalmayacağı ve bütçelerinin bu günkü vaziyeti her hangi bir yardıma da yol bırakmamakta olduğu ve çevresindeki yapılardan evkafa ait olanları yıkmak ve kaldırmak elden gelirse de x ötekine berikine ait olanların evkafça satın alınmasına imkan bulunmadığı bildirilmiştir.

Bu iş İcra Vekilleri Heyetince 24/II/934 te görüşülerek, caminin çevresindeki evkafa ait binaların Evkaf Umum müdürlüğünce yıktırılarak temizlettirilmesi ve diğer binaların da istimlak, ve yıkma ve binanın

tamir ve muhafazası masrafları da Maarif Vekilliğince verilmek suretile Ayasofya camininin müzeye çevrilmesi tasvip ve kabul olunmuştur .

24/II/934

RESİDÜMÜR

K. Atatürk

Bş. V.

Ad. V.

M. M. V.

Da. V.

İsmi

S. Güneş

Koca

S. Kaya

Ha. V. V.

Ma. V.

Mf. V.

Na. V.

S. Kaya

Özet

Biz

re

İk. V.

S. İ. M. V.

G. İ. V.

Zr. V.

Cemal Bayazıt S. Şefik

Si Kaya K.

Mühürlekmeç

Decree

In the note from the Ministry of Education dated 11/14/934 and numbered 94041, it is asked that a decision be made to convert Hagia Sophia into a museum, as the conversion of the Hagia Sophia mosque in Istanbul, which is an unmatched architectural and aesthetic monument, into a museum would make the entire Orient happy, given its historic status, and would gift humanity a new site of knowledge; to embellish it by expropriating and demolishing shops surrounding it that belong to the Directorate of Endowments, and to renovate, enhance, and continuously protect others; that the Directorate of Endowments designate a portion of their income this year and in future years to these ends; and

in the opinion letter written by the General Directorate of Endowments dated 11/7/1934 and numbered 153197/107, it is stated that this mosque has no *waqf* status as it is from the Byzantines; and that even though, following its conversion into a mosque, it was endowed with certain incomes by sultans and the public, that the Islamic tithe endowed by sultans have been repealed and that the endowments by the public are for Qur'ān recitations and other activities that are particular and can be done anywhere; that it [Hagia Sophia] has no income to convert it into a museum and preserve it; that until now its renovation and housekeeping was done, without regard for its income, along with other *waqfs*, which will no longer be possible when this mosque becomes a museum; and that the current state of their [Hagia Sophia and neighboring *waqf* properties] budget disables them from providing charity; and that while it is possible to demolish and remove neighboring buildings belonging to the Directorate of Endowments, it is impossible for the Directorate to purchase belonging to others.

Having been discussed by the Cabinet on 11/24/1934, it has been resolved and approved that the *waqf* buildings surrounding the mosque be removed and demolished by the General Directorate of Endowments, and that expenses for the expropriation, demolishing, and renovation and preservation of others be paid by the Ministry of Education, and that the Hagia Sophia mosque be converted into a museum.

11/24/1934

[Prime Minister and other ministers] [Their signatures]

President [K. Ataturk's signature]